

Krånglet kring spriten

Många har varit tveksamma om värdet av den förra året beslutade reformen i spritlagstiftningen, men godtagit den för att vinna förenkling och få bort onödiga och irriterande detaljregleringar. I fråga om utminuteringen har detta mål vunnits; kanske har friheten här gjorts alltför stor. Ser man på de nu färdiga bestämmelserna om utskänkning — i huvudpunkter utformade av statsmakterna, men i viktiga hänseenden kompletterade av kontrollstyrelsen — blir intrycket det rakt motsatta. Vi får ett system som är ytterligt krångligt, i vissa hänseenden orättvist, till sin effektivitet i hög grad tvivelaktigt.

Låt oss ta några jämförbara exempel på konsumtion. En kvarting starkvin, som innehåller omkring 4 centiliter alkohol, kan beställas utan mattvång. För att få en flaska starköl, som innehåller 1,8 centiliter alkohol, måste man däremot inköpa mat för en krona på en folkrestaurang, för kronor 1:50 på en annan restaurang. En lättgrogg med 1 centiliter alkohol kräver matbeställning för kronor 1:75 respektive 2:75.

Går man igenom de senaste årens diskussion i spritfrågan, kan man begripa hur dessa regler kommit till och att det finns

vissa motiv för dem. Men de ter sig likaväl så godtyckliga, så irrationella att någon större respekt för dem inte kan påräknas. Liksom annonseringsbestämmelserna under hösten måste de framstå som utslag av en ohämmad och småskuren byråkratism.

Risken för att dessa bestämmelser inte skall efterlevas eller leda till spritspioneri i stor stil är uppenbar, särskilt med tanke på att dryckerna utan begränsning är tillgängliga för utminuterung. Här föreligger en strävan att dirigera de enskildas konsumtionsvanor, som inte gärna låter sig förlikas med den fria inköpsrätten. De påtagliga orättvisorna i systemet verkar i samma riktning. Folkrestaurangerna — som rätteligen bör kallas statsrestauranger — premieras på det enskilda näringslivets bekostnad. Ett drag av klasslagstiftning är obestridligt, dels därför att tilläggsavgifterna drabbar olika, dels därför att vinet gynnas i förhållande till starkölet. Man vill hoppas att bestämmelserna betraktas som helt provisoriska och att en snar revision i anslutning till gjorda erfarenheter allmänt skall anses möjlig.